

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ
KİMYA BÖLÜMÜ

TÜBİTAK
BURSA TEST VE ANALİZ
LABORATUARI

III. ULUSAL TEKSTİL BOYA ve KİMYASALLAR KONGRESİ'2006 Çorlu

Özet kitabı

Colin
"Spesifik Çözümler"

*Erkim
Kimya*

BOYTEKS BOYA TEKS

EMRE TEKSTİL
KİMYA SAN. TİC. LTD. ŞTİ

ant

veskin
Kimya Maddeleri San. ve Tic.

İPLİK BOBİNLERİNİN BOYANMASINDA BOBİN SARIM TÜPÜ YAPISININ ETKİSİ

Resul Fettahov, Volkan Kaplan, Gonca Şimşek
Pamukkale Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü, Denizli

ÖZET

İplik bobinlerinin boyanması işleminde en önemli etkenler, iplik çeşidi, kullanılan boya ve boyama prosesidir. Bu etkenlere ek olarak ipliğin üzerine sarıldığı sarım tüpünün yapısı ve çeşidi de boyama kalitesi ve boya prosesi üzerinde önemli etkilere sahiptir.

İpliklerin bobin halinde sarılması için kullanılan tüpler genellikle plastik veya paslanmaz çelikten yapılmaktadır. Mevcut kullanımda olan tüplerin yüzey yapıları bobin içerisindeki iplik katmanlarının homojen olarak boyanması konusunda tam olarak çözüm sağlayamamaktadır. Tüp yüzeyine yakın alt bölgelerde bulunan iplik katmanlarının boya alımı daha az olmakta ve iplik uzunluğu boyunca renk farklılıkları ortaya çıkmaktadır. Bu boyama hatasına bağlı olarak ortaya çıkan iplik atıkları bobin üzerinde bulunana ipliğin % 2-4 kadarını oluşturmaktadır.

Bu çalışmada bobin tüpleri ile ilgili olarak “faydalı yüzey katsayısı (FYK)” tanımlanmaktadır. FYK değerleri optimize edilerek yeni tasarlanan sarım tüpleri ve mevcut ticari kullanımda olan farklı sarım tüpleri kullanılarak yapılan boyamalar yapılmaktadır. Elde edilen bobinlerin boya alma etkinliği FYK değeri dikkate alınarak incelenmektedir. Deneysel çalışmalar sonucunda yeni geliştirilen tüp tasarımları ile yapılan boyamaların renk homojenliği açısından daha iyi sonuçlar verdiği ve yeni tüplerin kullanımı ile % 10 -15 civarında enerji tasarrufu sağlanabileceği belirlenmiştir.

Yazışma Adresi :
PAÜ Mühendislik Fakültesi
Tekstil Mühendisliği Bölümü
20017 Çamlık Denizli

Tel . 0 258 212 55 32
Fax : 0 258 212 55 38

E mail : spalamut@pau.edu.tr
resulf@pau.edu.tr